

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΑΒΒΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ

Ηράκλειο, Μάρτιος, 2014

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, παρουσιάζεται ένας νέος τύπος εταιρίας, ως προς την έννοια των εισφορών, η εισαγωγή της οποίας στο εμπορικό ελληνικό αλλά και ευρωπαϊκό δίκαιο, για τους περισσότερους αποτελεί την πλέον καινοτόμα ρύθμιση που ανατρέπει τα έως τώρα δεδομένα στην επιχειρηματική δραστηριότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Πρόκειται για την Ελληνική «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία» (ΙΚΕ), η ρύθμιση της οποίας αποτελεί βασικό κεφάλαιο του Νόμου 4072/2012 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος - Νέα Εταιρική Μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων Ναυτιλίας, Λιμένων και Αλιείας και άλλες διατάξεις». Ο Έλληνας νομοθέτης στις σχετικές διατάξεις, ακολουθεί τις σύγχρονες τάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εισάγει την ονομαζόμενη «Societas Privata Europaea» (SPE-Ευρωπαϊκή Ιδιωτική Εταιρία) ένα νέο ευρωπαϊκό τύπο εταιρίας κατάλληλο για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται και οι αλλαγές του Νόμου 4072/2012 στην Ελλάδα που επήλθαν με τον Νόμο 4155/2013.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ανάγκη αναμόρφωσης του δικαίου της «μικρομεσαίας επιχείρησης	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Ορισμός της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Εισφορές στην ΙΚΕ και η ανάλυσή τους.....	7
2.1. Η έννοια και η ανάλυση των εταιρικών μεριδίων.....	7
2.2. Τα είδη των εισφορών στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία.....	9
2.3 Οι κεφαλαιακές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία.....	12
2.4. Οι Εξωκεφαλαιακές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία.....	16
2.5.Οι Εγγυητικές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία.....	19
2.6. Λογιστική παρακολούθηση των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών	22
2.6.1. Λογιστική παρακολούθηση εξωκεφαλαιακών εισφορών.....	23
2.6.2. Λογιστική παρακολούθηση εγγυητικών εισφορών.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Παράθεση σύγκρισης της ΙΚΕ με τους άλλους εταιρικούς τύπους ως προς τις εισφορές.....	26
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	27
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	29

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ «ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ»

Τα τελευταία χρόνια οι νομοθεσίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχωρούν στην αναμόρφωση του εταιρικού τους δικαίου για τη εξυπηρέτηση της μικρομεσαίας επιχείρησης, με ρυθμίσεις που διακρίνονται για την ευελιξία και την απλότητά τους και ανταποκρίνονται περισσότερο στις πρακτικές ανάγκες των επιχειρηματιών. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται ο πιο σημαντικός παράγοντας στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και καινοτομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το λόγο αυτό, χώρες όπως η Αγγλία, η Αυστρία, η Γερμανία, η Ολλανδία, η Γαλλία έχουν ήδη εισάγει στο εταιρικό τους δίκαιο ευέλικτες και απλοποιημένες μορφές εταιρικής δράσης, που ικανοποιούν στο μεγαλύτερο βαθμό τις ανάγκες των επιχειρηματιών και κυρίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.¹

Ειδικότερα η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δημοσίευσε Πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου περί Καταστατικού της «Ευρωπαϊκής Ιδιωτικής Εταιρίας» (Societas Privata Europaea), η οποία δημοσιεύθηκε στις 25 Ιουνίου 2008 και προβλέφθηκε ότι θα ισχύσει στα 27 κράτη μέλη ως η νέα υπερεθνική εταιρική μορφή.

Στόχος της παραπάνω πρωτοβουλίας είναι η επαύξηση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έτσι ώστε να διευκολυνθεί η λειτουργία τους στην ενιαία αγορά. Η δημιουργία, δηλαδή, ενός ευέλικτου καθεστώτος εταιρικού δικαίου, το οποίο θα είναι γνωστό σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση βασισμένο σε κοινές αρχές, που προσαρμόζονται στις ανάγκες των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων².

Όσον αφορά το ελληνικό εταιρικό δίκαιο, στις 10 Απριλίου 2012, ψηφίστηκε ο νόμος 4072/2012 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος - Νέα Εταιρική Μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων Ναυτιλίας, Λιμένων και Αλιείας και άλλες διατάξεις», βασικό κεφάλαιο του οποίου (άρθρα 43 – 120) είναι η εισαγωγή στην ελληνική έννομη τάξη ενός νέου εταιρικού τύπου με την ονομασία «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία» (IKE), ακολουθώντας έτσι ο Έλληνας νομοθέτης το πρότυπο της «Ευρωπαϊκής Ιδιωτικής Εταιρίας». Έπειτα, στις 29 Μαΐου 2013 ακολούθησε η τροποποίησή του με τον νόμο 4155/2013 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες Διατάξεις» όπου προβλέπονται αλλαγές ως προς τις εισφορές της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρίας.

¹ Νούσια. Κ., (2010). Η Ευρωπαϊκή Ιδιωτική Εταιρία. (Societas Privata Europaea), ΔΕΕ 5/2010. σελ. 528

² Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί του καταστατικού της ευρωπαϊκής ιδιωτικής εταιρίας (SPE) Συνοπτική παρουσίαση της εκτίμησης επιπτώσεων. (2008). Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EL&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%2011252%202008%20ADD%203&r=http%3A%2F%2Fregister.consilium.europa.eu%2Fpd%2Ffel%2F08%2Fst11%2Fst11252-ad03.el08.pdf> (10/02/2014)

Συγκεκριμένα στόχος της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιαστεί η νέα εταιρική μορφή σε γενικές γραμμές και συγκεκριμένα να αναλυθεί η έννοια των εισφορών της. Στο πρώτο κεφάλαιο παρατίθεται ο ορισμός της νέας εταιρικής μορφής έτσι ώστε ο αναγνώστης να κατανοήσει τόσο την έννοιά της αλλά και τον λόγο που η εταιρία αυτή εμφανίστηκε στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα. Στην συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθενται τα τρία είδη των εισφορών που υπάρχουν στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, αναλύοντας τα άρθρα 75 έως 79 του Νόμου 4072/2012 αλλά και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που επήλθαν σε αυτόν με το νέο Νόμο 4155/2013. Ταυτόχρονα με την παράθεση των εν λόγω εισφορών στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία όπου κρίνεται σκόπιμο αναλύονται και συγκρίνονται οι εισφορές και σε άλλες μορφές εταιριών όπως της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρίας κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα αναπτύσσεται κατά κύριο λόγο μέσα από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η άσκηση της δραστηριότητας αυτής έως και σήμερα πραγματοποιείται με την Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) καθώς η Ανώνυμη Εταιρία (ΑΕ) είναι προορισμένη να υπηρετεί τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Καθίστανται όμως πλέον ανέφικτο η ΕΠΕ να υπηρετήσει το σκοπό της καθώς ο τρόπος λειτουργίας της δεν εξυπηρετούσε τις εκάστοτε ανάγκες. Τούτο διότι, ενώ η διάρκεια ζωής της ξεπέρασε τα πενήντα χρόνια δεν εκσυγχρονίστηκε έως και το 2013 ώστε να παρακολουθήσει τις σύγχρονες συναλλακτικές εξελίξεις. Γι' αυτό το 2012 ο νομοθέτης εισήγαγε τη νομοθεσία της ΙΚΕ ώστε να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Βασικό χαρακτηριστικό της ΙΚΕ είναι ότι η συμμετοχή των εταίρων δεν συνδέεται με τη συγκρότηση εταιρικού κεφαλαίου. Κατά το άρθρο 43 Ν. 4072/2012 ήταν απαραίτητο να είναι τουλάχιστον ένα ευρώ. Ο πιο πάνω νόμος τροποποιήθηκε με τον Ν. 4155/2013 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες Διατάξεις» που λέει ότι: «Τροποποιείται το άρθρο 43 Ν. 4072/2012, που προέβλεπε ότι η ΙΚΕ έχει ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ένα (1) ευρώ, και προβλέπεται πλέον ότι το κεφάλαιο καθορίζεται από τους εταίρους, χωρίς περιορισμό, ενώ μπορεί να είναι και μηδενικό». ³. Επομένως επιτρέπεται ακόμα και ο μηδενικός καθορισμός κεφαλαίου. Πέρα όμως, από τις κεφαλαιακές εισφορές που υπάρχουν πλέον προαιρετικά, προβλέπεται και η ανάληψη εξωκεφαλαιακών εισφορών, κυρίως εισφορών που συνίσταται σε παροχή υπηρεσιών. Επιπρόσθετα υπάρχουν οι εγγυητικές εισφορές μέσω των οποίων, οι εταίροι γίνονται εγγυητές έναντι τρίτων για την εκπλήρωση των εταιρικών οφειλών, πάντοτε μέχρι ενός συγκεκριμένου ποσού, βελτιώνοντας έτσι τη φερεγγυότητα της εταιρίας (Σχήμα 1).

Τα εταιρικά μερίδια είναι υποδιαίρεση της αξίας όχι μόνο των κεφαλαιακών εισφορών αλλά και των εξωκεφαλαιακών καθώς και εγγυητικών εισφορών. Ίσα είναι όλα τα μερίδια και παρέχουν τα ίδια δικαιώματα, άσχετα από το είδος της εισφοράς.

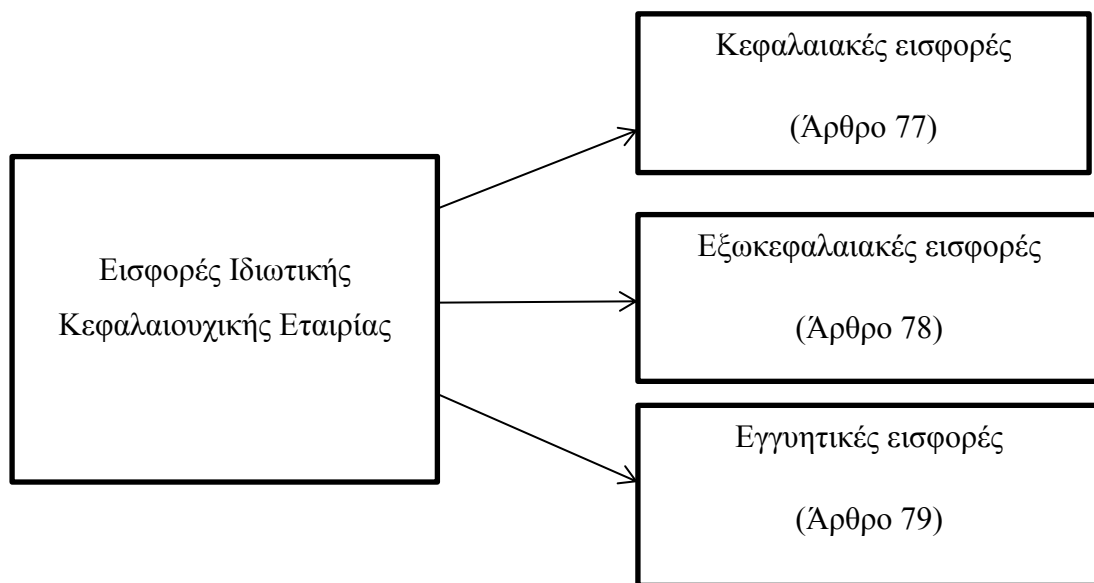
Η ΙΚΕ δεν απαιτεί κεφαλαιακή υποδοχή καθώς αξιοποιεί κάθε συμβολή που τείνει στην πραγμάτωση του σκοπού της εταιρίας, και εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο επιχειρήσεις οικογενειακές, παροχής υπηρεσιών, ολιγομελή σχήματα και επιχειρήσεις νέων.

Με το νέο αυτό εταιρικό σχήμα υπάρχει η δυνατότητα να προσαρμόζεται στις διάφορες ανάγκες της επιχείρησης. Αυτό γίνεται στην πράξη καθώς ο νέος νόμος δίνει τη δυνατότητα στους εταίρους να προσαρμόζουν το καταστατικό ανάλογα με τις δικές

³ Ν 4155/2013

τους επιδιώξεις και ανάγκες. Έτσι, έχουν το δικαίωμα να καθιστούν την εταιρία είτε περισσότερο προσωπική και εύκαμπτη είτε περισσότερο κεφαλαιουχική.

Λόγω της μείωσης του αριθμού αναγκαστικού δικαίου διατάξεων δίνεται η δυνατότητα να φτιάξουν ένα «δικό» τους σχήμα οι εταίροι, λειτουργικό και εύκαμπτο, ώστε να αντικατασταθεί η ΕΠΕ η οποία δεν κατάφερε ως τώρα να δικαιώσει απόλυτα την αποστολή της⁴

Σχήμα 1: Εισφορές στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία

⁴ Αντωνόπουλος. Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (IKE), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 1-6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ

2.1. Η έννοια και η ανάλυση των εταιρικών μεριδίων

Στο παρόν κεφάλαιο παρατίθεται το άρθρο 75 Ν. 4072/2012. Συγκεκριμένα αναλύεται η έννοια των εταιρικών μεριδίων καθώς και η ισχύουσα νομοθεσία με στόχο να εισαχθεί στη συνέχεια η έννοια και των κεφαλαιακών, εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών στην ΙΚΕ.

«1. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγεί έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια που δεν έχει χαρακτηρήρα αξιόγραφου.

2. Ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό κατά το άρθρο 50. Στη συνέχεια ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν.

4. Τα εταιρικά μερίδια μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κοινωνίας, επικαρπίας ή ενεχύρου. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, κατά την έννοια των άρθρων 78 και 79, βαρύνουν αποκλειστικά τον ψιλό κύριο ή τον ενεχυριαστή. Εκείνος που έχει το δικαίωμα ψήφου ορίζεται από το καταστατικό, άλλως ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, οι συνδικαιούχοι οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν υποδείξουν, δηλώσεις που έχουν σχέση με την εταιρική ιδιότητα των συνδικαιούχων μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς.»⁵

Διευκρινίζεται ότι στον παραπάνω νόμο ενόψει αλλαγών που έχουν περιέλθει κατά τον Ν. 4155/2013, το ελάχιστο ποσό συμμετοχής του κεφαλαίου όπου ήταν ένα (1) ευρώ καταργήθηκε και προβλέπεται ότι το κεφάλαιο καθορίζεται χωρίς περιορισμό, ενώ ενδέχεται να είναι ακόμα και μηδενικό όπως αναφέρεται παρακάτω.

Το εταιρικό μερίδιο είναι κατά το καταστατικό ή κατά το νόμο ποσοστό συμμετοχής κάποιου εταίρου στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Ωστόσο, το εταιρικό μερίδιο υποδηλώνει την σχέση που διέπει τον εταίρο με την εταιρεία, σχέση που αποτελείται από ένα σύνολο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Η πρωτότυπη ή παράγωγη απόκτηση ενός ή περισσότερων μεριδίων αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή στην εταιρεία.

⁵ Ν 4072/2012, άρθρο 75

Τα εταιρικά μερίδια στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές, δηλαδή, σε αξιόγραφα. Εκδίδονται μόνο έγγραφα που δεν έχουν χαρακτήρα αξιόγραφου αλλά αποτελούν μόνο αποδεικτικά των εταιρικών μεριδίων. Ο εταίρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει την έκδοσή τους από την εταιρία, δικαίωμα που πηγάζει από την εταιρική τους ιδιότητα, την οποία και αποδεικνύουν.⁶

Ο αρχικός αριθμός των μεριδίων κάθε εταίρου, ο συνολικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων, το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν και η αξία τους καταγράφονται στο καταστατικό⁷. Επίσης, μόνο ένα είδος εισφοράς αντιστοιχεί σε κάθε μερίδιο⁸.

Ο συνολικός αριθμός και η αξία των εταιρικών μεριδίων είναι επιτακτικό να καταγράφεται στο περιεχόμενο του καταστατικού⁹. Μετά τη σύσταση της εταιρίας ο αριθμός τούτος αυξομειώνεται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Περιπτώσεις αυξομείωσης των εταιρικών μεριδίων έχει ως αποτέλεσμα π.χ., την αύξηση¹⁰ ή την μείωση¹¹ του κεφαλαίου, την ανάληψη νέων εγγυητικών ή εξωκεφαλαιακών εισφορών των εταίρων, την είσοδο νέου εταίρου¹², την έξοδο εταίρου¹³ την εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητική ή εξωκεφαλαιακή εισφορά¹⁴.

Στο παρόν άρθρο περί εταιρικών μεριδίων στην παράγραφο 3, προβλέπεται ότι ανεξαρτήτως του είδους της εισφοράς που εκπροσωπούν, όλα τα μερίδια έχουν την ίδια ονομαστική αξία που δεν είναι ελάχιστη του ενός (1) ευρώ¹⁵. Έπειτα από τις νομοθετικές αλλαγές που έχουν όμως επέλθει κατά το Ν4155/2013 το ελάχιστο κεφάλαιο καταργείται όπως αναφέρεται παραπάνω. Μπορεί να είναι και μηδενικό ή χωρίς περιορισμό, ανάλογα με τη βούληση των εταίρων¹⁶.

⁶ Αντωνόπουλος. Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (IKE), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 126-127

⁷ Ν 4072/2012, άρθρο 50 παρ. 1

⁸ Ν 4072/2012, άρθρο 76 παρ. 2

⁹ Ν 4072/2012 άρθρο 50 παρ. 1

¹⁰ Ν 4072/2012, άρθρο 90

¹¹ Ν 4072/2012, άρθρο 91

¹² Ν 4072/2012, άρθρο 89

¹³ Ν 4072/2012, άρθρο 92

¹⁴ Ν 4072/2012, άρθρο 82

¹⁵ Απόσπασμα αιτιολογικής έκθεσης που αφορά το άρθρο 75 του Ν 4072/2012 ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012 «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Νέα εταιρική μορφή-Σήματα-Μεσίτες ακινήτων-Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις»

¹⁶ Ν 4155/2013 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Συμβάσεων και άλλες Διατάξεις» αρ.120/Τεύχος Α' /29-5-2013 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Στην τέταρτη παράγραφο του άρθρου, καθορίζονται τα δικαιώματα που μπορούν να σταθούν επί μεριδίων. Σε περίπτωση, π.χ., κληρονομικής διαδοχής, τα μερίδια μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κοινωνίας. Εφικτό επίσης καθίσταται να γίνει σύσταση επ' αυτών επικαρπίας ή ενεχύρου ειδικά στην περίπτωση που τα παραπάνω δικαιώματα αφορούν μερίδια που αντιπροσωπεύουν εγγυητικές ή εξωκεφαλαιακές εισφορές. Διευκρινίζεται ότι οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα μερίδια συνεχίζουν να επιβαρύνουν αποκλειστικά τον ενεχυριαστή ή τον ψιλό κύριο αντίστοιχα. Εκείνος που έχει το δικαίωμα άσκησης ψήφου στα εν λόγω μερίδια καθορίζεται από το καταστατικό και αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, σύμφωνα με τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

Στην τελευταία παράγραφο αναγράφεται ο τρόπος που εκπροσωπείται η εταιρία από τους συνδικαιούχους ενός μεριδίου. Συγκεκριμένα, οφείλουν να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο. Σε αντίθετη περίπτωση δηλώσεις που σχετίζονται με την εταιρική ιδιότητά τους μπορεί να γίνουν έγκυρα από οποιονδήποτε από αυτούς¹⁷.

2.2. Τα είδη των εισφορών στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία

Σύμφωνα με το άρθρο 76 του Ν4072/2012:

- «1. Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων.
2. Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς.
3. Ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του.»

Οι εισφορές υποδηλώνονται από τα εταιρικά μερίδια που κάθε εταίρος ανέλαβε να εκπληρώσει στην εταιρία.

Τα τρία είδη των εισφορών είναι οι κεφαλαιακές, οι εξωκεφαλαιακές και οι εγγυητικές. Κατά την έκδοση ενός εταιρικού μεριδίου, μπορεί να εκπροσωπεί αποκλειστικά ένα είδος εισφοράς, είτε κεφαλαιακής είτε, εξωκεφαλαιακής είτε εγγυητικής. Όμως, ο εταίρος έχει το δικαίωμα να αποκτά περισσότερα μερίδια τα οποία αντιπροσωπεύουν πάνω από ένα είδος εισφοράς. Επομένως, για παράδειγμα, αν αναλάβει κεφαλαιακές εισφορές αποκτά μερίδια που αντιπροσωπεύουν τέτοιου είδους εισφορές. Ταυτόχρονα μπορεί να αναλάβει και εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά οπότε αποκτά μερίδια που αντιπροσωπεύουν εκείνες τις εισφορές.

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 3 Ν 4072/2012 το οποίο θα αναλυθεί σε επόμενο κεφάλαιο, στην εταιρία ήταν επιτακτικό να υπάρχει ένα τουλάχιστον

¹⁷ Απόσπασμα αιτιολογικής έκθεσης που αφορά το άρθρο 75 του Ν 4072/2012 ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012 «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Νέα εταιρική μορφή-Σήματα-Μεσίτες ακινήτων-Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις

εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά ενώ με βάση τις πρόσφατες αλλαγές όπως έγιναν στον Ν 4155/2013 πλέον δεν ισχύει το παραπάνω. Πέρα όμως από τον περιορισμό αυτό που υπήρχε, οι εταίροι μπορούσαν να διαμορφώσουν ένα σχήμα κατ' εξοχήν κεφαλαιακών εισφορών, δίδοντας έτσι το χαρακτήρα της κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κυρίως εγγυητικών ή εξωκεφαλαιακών εισφορών, τείνοντας να διαμορφώνεται περισσότερο προσωπική.

Βάσει του άρθρου 76 παράγραφος 3 ορίζεται ότι ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου βρίσκεται σε συνάρτηση με την αξία των εισφορών του, είναι δηλαδή, ανάλογος προς την αξία των εισφορών του. Γι' αυτό τον λόγο είναι αδύνατον να προβλέπεται αλλιώςτικός τρόπος υπολογισμού μεριδίων για ποικίλες εισφορές, ίσης, όμως αξίας (π.χ., δεν είναι εφικτό να οριστεί ότι εταίρος με κεφαλαιακή εισφορά 1000 ευρώ λαμβάνει 100 μερίδια, ενώ, εταίρος με ίσης αξίας εξωκεφαλαιακής εισφοράς λαμβάνει 50 μερίδια).

Για να γίνει κατανοητή η εφαρμογή του άρθρου 76 στην πράξη, όπου αναφέρεται στα είδη των εισφορών παρατίθεται το παρακάτω παράδειγμα από το βιβλίο του Βασίλη Γ. Αντωνόπουλου¹⁸:

«Έστω ότι στην εταιρία μετέχουν τρεις εταίροι, οι Α, Β και Γ. Οι εισφορές του Α είναι: κεφαλαιακές αξίας 2.000 ευρώ και εξωκεφαλαιακές αξίας 8.000 ευρώ. Οι εισφορές της Β είναι: εξωκεφαλαιακές αξίας 7.000 ευρώ και εγγυητικές αξίας 5.000 ευρώ. Τέλος, οι εισφορές του Γ είναι: κεφαλαιακές αξίας 8.000 ευρώ και εγγυητικές 5.000 ευρώ. Οι εταίροι αποφασίζουν ότι κάθε εταιρικό μερίδιο, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς, έχει ονομαστική αξία 100 ευρώ.

Με βάση, λοιπόν τα παραπάνω, το κεφάλαιο της εταιρίας διαμορφώνεται στο ποσό των 10.000 ευρώ, που ισοδυναμεί με την συνολική αξία των κεφαλαιακών εισφορών (κεφαλαιακές εισφορές του Α αξίας 2.000 ευρώ + κεφαλαιακές εισφορές του Γ αξίας 8.000 ευρώ). Η δε συνολική αξία όλων των εισφορών και των τριών εταίρων ανέρχεται στο ποσό των 35.000 ευρώ.

¹⁸ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 132

Λαμβάνοντας τώρα, υπόψη ότι κάθε εταιρικό μερίδιο έχει ονομαστική αξία 100 ευρώ, που είναι η ίδια για κάθε είδους εισφορά, ενώ, περαιτέρω κατά το άρθρο 76 παρ. 3 ο αριθμός των μεριδίων είναι υποχρεωτικά ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του, η συμμετοχή των Α, Β και Γ στην εταιρία διαμορφώνεται ως εξής: ο Α μετέχει με 20 μερίδια, που εκπροσωπούν την κεφαλαιουχική εισφορά και με 80 μερίδια που εκπροσωπούν την εξωκεφαλαιακή εισφορά. Ο Β μετέχει με 70 μερίδια, που εκπροσωπούν την εξωκεφαλαιακή εισφορά και 50 μερίδια που εκπροσωπούν την εγγυητική της εισφορά. Και τέλος ο Γ μετέχει με 80 μερίδια, που εκπροσωπούν την κεφαλαιακή του εισφορά και με 50 μερίδια, που εκπροσωπούν την εγγυητική του εισφορά. Συνολικά λοιπόν ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων, ανέρχεται σε 350, ονομαστικής αξίας 100 ευρώ έκαστο, από τα οποία 100 μερίδια εκπροσωπούν τις κεφαλαιακές εισφορές (άλλως το κεφάλαιο της εταιρίας), 150 μερίδια, εκπροσωπούν τις εξωκεφαλαιακές εισφορές και 100 μερίδια, τις εγγυητικές εισφορές.»

Πρέπει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται κατά τον καθορισμό της ονομαστικής αξίας του εταιρικού μεριδίου, έτσι ώστε να είναι δυνατή η τήρηση της διάταξης του άρθρου 76 παράγραφος 2, σύμφωνα με την οποία «Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς». Αν στο παραπάνω παράδειγμα η ονομαστική αξία του εταιρικού μεριδίου καθοριζόταν στο ποσό των 3.000 ευρώ, η τήρηση της εν λόγω διάταξης θα ήταν αδύνατη, εφόσον η κεφαλαιακή εισφορά του Α είναι μικρότερης αξίας (2.000 ευρώ), με συνέπεια να μην μπορεί να «συμπληρώσει» την αξία ενός εταιρικού μεριδίου του συγκεκριμένου είδους εισφοράς (δηλαδή ενός εταιρικού μεριδίου, που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά). Με άλλα λόγια, όταν καθορίζεται η ονομαστική αξία του εταιρικού μεριδίου είναι επιτακτικό να λαμβάνεται οπωσδήποτε υπόψη η αξία του κάθε είδους εισφορών των εταίρων, διότι δεν είναι επιτρεπτό το ίδιο εταιρικό μερίδιο να εκπροσωπεί διαφορετικού είδους εισφορές (π.χ. εν μέρει εγγυητικές και εν μέρει κεφαλαιακές)¹⁹.

¹⁹ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 133-134

2.3 Οι κεφαλαιακές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία

Σύμφωνα με το άρθρο 77 του Ν 4072/2012:

«1. Οι «κεφαλαιακές εισφορές» αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας.

2. Κεφαλαιακές εισφορές σε είδος επιτρέπονται μόνο αν το εισφερόμενο αποτελεί στοιχείο ενεργητικού, που μπορεί να τύχει χρηματικής αποτίμησης κατά την έννοια του άρθρου 8 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920. Αποτίμηση δεν απαιτείται, αν η αξία της εισφοράς, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

3. Αύξηση ή μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές μπορεί να γίνει μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου.

4. Το κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την ίδρυση της εταιρίας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου. Ο διαχειριστής της εταιρίας οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση να βεβαιώσει την ολοσχερή καταβολή αυτού, με πράξη του που καταχωρίζεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ). Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής ο διαχειριστής προβαίνει σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε.

5. Στην εταιρεία πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Αν λόγω ακύρωσης μεριδίων δεν υπάρχουν πλέον μερίδια που να αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, η εταιρεία οφείλει, είτε να ορίσει πρόσωπο, εταίρο ή τρίτο, που θα εξαγοράσει ένα τέτοιο μερίδιο, πριν αυτό ακυρωθεί, είτε να αυξήσει το κεφάλαιο της μέσα σε ένα μήνα από την ακύρωση. Παράλειψη της αύξησης αποτελεί λόγο δικαστικής λύσης της εταιρείας με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.»

Σύμφωνα με τον πρόσφατο νόμο Ν 4155/2013 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες Διατάξεις»:

Καταργείται η παράγραφος 5 του άρθρου 77 Ν 4072/2012 που προέβλεπε ότι στην εταιρία είναι απαραίτητο να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο, που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά, καθώς και η παράγραφος 1 του άρθρου 91, που προέβλεπε ότι, σε περίπτωση μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου, δεν επιτρέπεται να επέλθει μηδενισμός του κεφαλαίου εκτός και αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση αυτού²⁰.

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 3 Ν 4072/2012, ήταν απαραίτητο να υπάρχει ένα τουλάχιστον εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Πέρα όμως από τον περιορισμό αυτό, οι εταίροι μπορούσαν να διαμορφώσουν ένα σχήμα κατ' εξοχήν κεφαλαιακών εισφορών, δίδοντας έτσι το χαρακτήρα της

²⁰ Ν 4155/2013

κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κυρίως με εγγυητικές ή εξωκεφαλαιακές εισφορές, να τείνει δηλαδή να διαμορφώνεται περισσότερο προσωπική²¹.

Έπειτα από τις παραπάνω αλλαγές όμως ορίστηκε ότι το κεφάλαιο της νεοείσακτης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας μπορεί να είναι και μηδενικό. Κάτι τέτοιο σαφώς δεν είναι παράδοξο καθώς δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή με κεφαλαιακές εισφορές όπως έχει λεχθεί.

Ο λόγος τροποποίησης του νόμου, έπειτα από ένα χρόνο περίπου, είναι ότι παρουσιάστηκαν ορισμένα προσκόμματα ως προς την εφαρμογή του στην πράξη. Ο μηδενισμός έχει στόχο την διευκόλυνση της σύστασης της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας και γενικότερα της ελληνικής επιχειρηματικότητας, γεγονός που έχει θετική εκτίμηση από τους διεθνείς αξιολογητές, ειδικά από τη γνωστή έκθεση Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας ελπίζοντας να αναβαθμιστεί στην παγκόσμια κατάταξη. Είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι το αίτημα της καταπολέμησης και της απλοποίησης της γραφειοκρατίας συνταιριάζει με την γενικότερη κριτική από την Doing Business την οποία δέχτηκε τις τελευταίες δεκαετίες ο θεσμός του κεφαλαίου, ως τρόπος προστασίας των δανειστών. Λόγω της κριτικής αυτής έγινε ο προσδιορισμός εξαρχής του κεφαλαίου της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, όπως συνέβη και σε άλλες χώρες.

Το ερώτημα που προκύπτει από την παροχή δυνατότητας μηδενισμού του κεφαλαίου είναι αν η εταιρία εξακολουθεί να θεωρείται «κεφαλαιουχική». Όπως αναφέρει ο Ε. Περάκης στο νομικό περιοδικό 'Δίκαιο Επιχειρήσεων Εταιριών': "Η απάντηση πρέπει να είναι θετική, διότι η ΙΚΕ εξακολουθεί να έχει κεφάλαιο έστω και αν το κατώτατο ποσό είναι μηδέν. Αυτό δεν αποτελεί παραδοξολογία. Η ύπαρξη του κεφαλαίου (ακόμη και με τιμή μηδέν) προκύπτει από το σύστημα νόμου, που με πολλούς κανόνες ρυθμίζει και προστατεύει το κεφάλαιο. Ακόμη και αν είναι μηδενικό, το κεφάλαιο θα είναι αντιληπτό, λόγω των επιμέρους αυτών διατάξεων. Π.χ. ο κανόνας της μη επιστροφής των κεφαλαιακών εισφορών (και τότε με τη διαδικασία προστασίας των δανειστών – άρθρα 81 και 91 παρ. 2 Ν 4072/2012) ισχύει είτε το κεφάλαιο οδηγείται με τη μείωση στο ένα (1) ευρώ είτε στο μηδέν".

Επιπλέον το αίτημα της απλοποίησης δεν πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα αποκλειστικά στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, αλλά και στις άλλες κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ε.Π.Ε). Με τον Ν 4111/2013 το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας (Α.Ε) προσδιορίστηκε σε 24.000 ευρώ αντί 60.000, το κεφάλαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε 2.400 ευρώ, ενώ με τον Ν 4156/2013 προβλέφθηκε ελεύθερος καθορισμός του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., έτσι ώστε να γίνει μίμηση της ΙΚΕ αλλά και να αυξηθεί ο ανταγωνισμός ως προς αυτήν²².

²¹ Αντωνόπουλος. Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 127

²² Περάκης. Ε., (2013). Σκέψεις για το μηδενικό κεφάλαιο της ΙΚΕ. Περιοδικό Δίκαιο Επιχειρήσεων Εταιριών. Τεύχος 206. Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 746

Έπειτα από τον αρχικό νόμο και την μετέπειτα τροποποίησή του που παρατέθηκαν πιο πάνω συνεχίζεται η ανάλυση της έννοιας των κεφαλαιακών εισφορών.

Το κεφάλαιο της ΙΚΕ συγκροτείται από τις κεφαλαιακές εισφορές της εταιρίας και εκφράζεται σε μετρητά ή σε είδος που αποτιμάται σε χρήμα και μπορεί να εμφανισθεί στον Ισολογισμό. Οι εισφορές σε είδος που γίνονται αποδεκτές είναι εκείνες που συνίστανται σε παραχώρηση χρήσης κινητών ή ακινήτων, σε μεταβίβαση κυριότητας, σε μεταβίβαση άυλων αγαθών καθώς επίσης σε εκχώρηση απαιτήσεων κ.α.²³ Το καταστατικό συγκαταλέγει στο περιεχόμενό του το κεφάλαιο αυτό²⁴. Εισφορές σε είδος γίνονται δεκτές ακόμη και αν αυτό δεν προβλέπεται στο καταστατικό, αρκεί να αποτελεί στοιχείο του ενεργητικού, που μπορεί να αποτιμηθεί χρηματικά κατά την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 5 Ν3190/1920.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, δεν αποτελούν στοιχεία του ενεργητικού αποτιμητά σε χρήμα απαιτήσεις που προέρχονται από ανάληψη υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης εργασιών.

Προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος που προέρχεται από την υπερτίμηση των εισφορών, τις υπέβαλλε σε έλεγχο. Έτσι ορίστηκε ότι η αποτίμηση θα γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9 α Ν 2190/2012.

Η Διοίκηση (ο Περιφερειάρχης), στο βαθμό που εποπτεύει τη σύσταση και την λειτουργία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, όπως και της Α.Ε., ελέγχει την αξία που έχουν οι εισφορές σε είδος. Αυτό το πραγματοποιεί συνεπικουρούμενος με την επιτροπή του άρθρου 9 Ν 2190/1920. Ο παρόν έλεγχος πραγματοποιείται πριν την σύνταξη ή τροποποίηση του καταστατικού ώστε να συντάσσεται αυτό με βάση την έκθεση Επιτροπής η οποία πρέπει να υποβληθεί μέσα σε δύο μήνες από τον ορισμό των μελών της.

Η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να κοινοποιήσει την απόφασή της στην εταιρία, καθώς και την έκθεση της Επιτροπής. Η απόφαση αλλά και η έκθεση υποβάλλεται σε δημοσιότητα εφόσον είναι ευνοϊκές. Αν πρόκειται για εισφορές κατά την ίδρυση της εταιρίας, η δημοσιότητα αυτή πραγματοποιείται μαζί με αυτήν της ιδρυτικής πράξης του καταστατικού.

Η εκτίμηση των εισφορών είδους είναι εφικτό να γίνει και χωρίς να παρέμβει η Διοίκηση, αλλά με την επιλογή από τους ιδρυτές (κατά την ίδρυση) ή τους διαχειριστές (στην συνέχεια) της εταιρίας, δύο ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, ή κατ' επιλογή, δύο εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, με δαπάνες της εταιρίας. Από τα πρόσωπα αυτά διενεργείται η εκτίμηση και συντάσσεται η σχετική έκθεση. Η Διοίκηση αναλαμβάνει να ελέγξει μόνο την ύπαρξή της.

²³ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 137

²⁴ Ν 4072/2012, άρθρο 50 παρ. 1

Σε περίπτωση που η εταιρία και ο εταίρος που ανέλαβε την εισφορά σε είδος παρεκκλίνουν από την έκθεση της Επιτροπής και την απόφαση της Διοίκησης ή την έκθεση των εκτιμητών ή των ελεγκτών είναι δυνατό να γίνει δεκτόν μόνο όταν πραγματοποιείται σε βάρος εταίρου. Δηλαδή, μόνο αν η ονομαστική αξία των εταιρικών μεριδίων είναι πιο μικρή από την αξία της εισφοράς²⁵.

Ωστόσο, αν ληφθεί υπόψη το κόστος της διαδικασίας αυτής, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αποτίμησης οι εταίροι, εάν, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο η αξία του εισφερόμενου στοιχείου δεν είναι περισσότερο από τις πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000 €). Σε αντίθετη περίπτωση, επομένως, η αξία αυτή θα αποτιμάται στην αξία η οποία δηλώνεται από τα μέρη στο καταστατικό ή την απόφαση αύξησης κεφαλαίου²⁶.

Με την αύξηση ή την μείωση εταιρικού κεφαλαίου, μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων που εκπροσωπούν κεφαλαιακές εισφορές σύμφωνα με τα άρθρα 90 και 91 του νόμου 4072/2012²⁷, λαμβάνοντας υπόψη και την αλλαγή του άρθρου 91 που προέβλεπε ότι, σε περίπτωση μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου, δεν επιτρέπεται να επέλθει μηδενισμός του εκτός και αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση αυτού²⁸.

Οι κεφαλαιακές εισφορές επιβάλλεται να καταβληθούν ολοσχερώς, κατά την ίδρυση της εταιρίας, δηλαδή την καταχώρησή της στο Γ.Ε.ΜΗ. ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου, είτε είναι εισφορές σε είδος είτε σε χρήμα. Επομένως δεν νοείται καταβολή του κεφαλαίου κατά τμήματα²⁹.

²⁵ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 128-129

²⁶ Απόσπασμα αιτιολογικής έκθεσης που αφορά το άρθρο 77 του Ν 4072/2012 ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012 «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Νέα εταιρική μορφή-Σήματα-Μεσίτες ακινήτων-Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις

²⁷ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 140

²⁸ Ν 4155/2013

²⁹ Απόσπασμα αιτιολογικής έκθεσης που αφορά το άρθρο 77 του Ν 4072/2012 ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012 «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος-Νέα εταιρική μορφή-Σήματα-Μεσίτες ακινήτων-Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες

2.4. Οι Εξωκεφαλαιακές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία

Σύμφωνα με το άρθρο 78 Ν 4072/2012:

«1. Οι «εξωκεφαλαιακές εισφορές» συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

2. Η αξία των εισφορών αυτών που αναλαμβάνονται, είτε κατά τη σύσταση της εταιρίας είτε και μεταγενέστερα καθορίζεται στο καταστατικό.

3. Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε. Περαιτέρω αξίωση αποζημίωσης της εταιρείας δεν αποκλείεται.

4. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και στην περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων ο εταίρος που δεν έχει παράσχει πλήρως την εξωκεφαλαιακή εισφορά του, υποχρεούται να καταβάλει στην εταιρεία σε μετρητά το μέρος των παροχών που δεν εκτέλεσε. Ως αξία των παροχών λογίζεται εκείνη της εισφοράς, όπως προσδιορίστηκε στο καταστατικό, ή του μέρους της εισφοράς.»

Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές είναι παροχές διαρκείας που δεν καθίσταται εφικτό να εμφανισθούν στον ισολογισμό της εταιρίας όχι αναγκαία γιατί δεν μπορούν να αποτιμηθούν αλλά και για διάφορους άλλους λόγους.

Γι αυτό δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιουχικής εισφοράς π.χ., οι απαιτήσεις από παροχή εργασίας ή παροχή υπηρεσιών. Τέτοιου είδους παροχές αναλαμβάνονται όταν γίνεται σύσταση της εταιρίας αλλά και μεταγενέστερα, από εταίρους της εταιρίας που ήδη υπάρχουν ή νεοεισερχόμενους σε αυτήν. Στη συνέχεια εξειδικεύονται στο καταστατικό και πραγματοποιούνται είτε πρόσκαιρα είτε επ' αορίστου, σύμφωνα με αυτό.

Οι εισφορές αυτές καθορίζονται από τους ιδρυτές της εταιρίας ή με σύμβαση ανάληψης που καταρτίζεται από τους ιδρυτές είτε με σύμβαση ανάληψης που καταρτίζεται ανάμεσα σε εκείνον που εισφέρει την εξωκεφαλαιακή εισφορά και την εταιρία αλλά και προσαρμογή του καταστατικού με τα νέα μερίδια και την αξία τους.

Οι εταίροι οι οποίοι αναλαμβάνουν εξωκεφαλαιακές εισφορές δεν έχουν το δικαίωμα αμοιβής ως προς την εργασία τους, αλλά μόνο το μερίδιό τους ως εταίροι ακόμη και αν το περιεχόμενο της εισφοράς αυτής είναι η διαχείριση της εταιρίας. Εξάλλου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, ο εταίρος αυτός φέρει και τα έξοδα που προκύπτουν για την εκπλήρωση της παροχής του. Η εκπλήρωση των

υποχρεώσεών του δεν επιφέρει καμία μεταβολή στην εισφορά του και εξακολουθεί να έχει όλα τα δικαιώματα που πηγάζουν από τα μερίδιά του.

Σε περίπτωση υπερημερίας για την καταβολή εξωκεφαλαιακής εισφοράς, η εταιρία έχει το δικαίωμα να ζητήσει, εφόσον το επιθυμεί, από το αρμόδιο δικαστήριο, που δικάζει με την τακτική διαδικασία, είτε να εκπληρωθεί η παροχή είτε να γίνει ακύρωση τόσων μεριδίων όσων αντιστοιχούν στην παροχή αυτή. Επίσης δεν αποκλείεται, παραπέρα αξίωση αποζημίωσης της εταιρίας, αν συντρέχει υπαιτιότητα. Αντίθετα, αν καθίσταται αδύνατη η παροχή το αίτημα προς το αρμόδιο δικαστήριο θα είναι να γίνει ακύρωση των εταιρικών μεριδίων. Τέλος δεν αποκλείεται παραπέρα αποζημίωση με τις διατάξεις περί αδικοπραξίας.

Σε περίπτωση που ακυρωθούν εταιρικά μερίδια λόγω αποκλεισμού ή ακύρωσης εταίρου, σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 93 του παρόντος νόμου, καθώς και στην περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων, κατά το άρθρο 88 του παρόντος νόμου, ο εταίρος που δεν έχει εξοφλήσει εξ ολοκλήρου την εξωκεφαλαιακή εισφορά είναι επιτακτικό να καταβάλει στην εταιρία σε μετρητά ποσό που αντιστοιχεί με την αξία της μη παροχής που δεν εκπληρώθηκε. Αξία των παροχών θεωρείται εκείνη της εισφοράς, όπως προσδιορίσθηκε στο καταστατικό. Σε αυτή την περίπτωση, η εταιρία δεν μπορεί να αξιώνει την καταβολή της, εφόσον δεν θα είναι πλέον εταίρος αυτός που την ανέλαβε.

Κατά την εκκαθάριση της εταιρίας οι εταίροι των εξωκεφαλαιακών εισφορών εξακολουθούν να εκπληρώνουν την παροχή που έχουν αναλάβει, στο μέτρο που είναι επιτακτικό ώστε να γίνουν οι εργασίες εκκαθάρισης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 και ειδικότερα εκείνες των παραγράφων 3 και 4 συνάγεται, ότι κάθε εξωκεφαλαιακή εισφορά αποτελείται από αριθμό εταιρικών μεριδίων η συνολική αξία των οποίων είναι ισοδύναμη με την αξία της εισφοράς που καταγράφεται στο καταστατικό. Τα μερίδια αυτά είναι αδιαίρετο σύνολο. Έτσι, η καταβολή της εισφοράς από τους εταίρους πιστώνεται σε όλα τα μερίδια της συγκεκριμένης ομάδας και όχι μόνο σε ορισμένα από αυτά.

Μερική καταβολή με την έννοια της εξόφλησης της ονομαστικής αξίας κάποιων μεριδίων της ομάδας και η οφειλή των υπολοίπων δε νοείται. Η καταβολή καταλογίζεται εξίσου σε όλα τα εταιρικά μερίδια της ομάδας αυτής. Αυτό σημαίνει ότι ως εξόφληση της καταβληθείσας εισφοράς νοείται μόνο η εξόφληση όλων των εταιρικών μεριδίων, της συγκεκριμένης ομάδας. Από αυτό, βέβαια, δεν επηρεάζεται η ομάδα των μεριδίων που αντιστοιχούν σε άλλη εξωκεφαλαιακή εισφορά που ανέλαβε ο εταίρος, πράγμα, που καθιστά την εταιρία πιο ευέλικτη. Επομένως, για να γίνει μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων θα αξιώσουμε την εξόφληση αυτού του είδους της εισφοράς και όχι του συνόλου των διαφόρων εισφορών που ενδεχομένως έχει αναλάβει ο εταίρος. Θα αξιώσουμε, δηλαδή, την εξόφληση, εξολοκλήρου των

εταιρικών μεριδίων που καταλαμβάνει η συγκεκριμένη εισφορά στην οποία ανήκουν³⁰.

Παράδειγμα:

Αν ο εταίρος Ε υποσχεθεί να παράσχει επί δεκαετία υπηρεσίες οδηγού του αυτοκινήτου που μεταφέρει τα προϊόντα της εταιρίας και προς τούτο λάβει εκατό (100) μερίδια, αυτό δε σημαίνει ότι οι υπηρεσίες του τεμαχίζονται ανάλογα με τον αριθμό των μεριδίων και ότι, παρέχοντας βαθμιαία την εργασία αυτή (π.χ. για μια τριετία), «εξοφλεί» προοδευτικά ορισμένα μερίδια (τα 30). Τα μερίδια αποτελούν υποδιαίρεσεις της συνολικής αξίας, στην οποία η εισφορά αποτιμήθηκε, και η παροχή της εισφοράς «πιστώνεται» σε όλα τα μερίδια μαζί αδιαίρετως. Έτσι π.χ., αν πρόκειται να κριθεί η καταβολή της εισφοράς, προκειμένου τα μερίδια να καταστούν μεταβιβάσιμα (άρθρο 83 παρ. 2) ενώ στην πραγματικότητα έχει λάβει χώρα μόνο μερική καταβολή, δεν θα γίνει αναλογική αναγωγή σε μερίδια, που αντιστοιχούν στη γενομένη ήδη μερική καταβολή, αλλά θα πρέπει να αναμένεται η πλήρης καταβολή προς όλα. Βέβαια είναι δυνατόν να υπάρξουν περισσότερες υπηρεσίες του ίδιου εταίρου προς την εταιρία, για τις οποίες λαμβάνει μερίδια από μορφή διαφορετικής εισφοράς. Π.χ. αν στο παραπάνω παράδειγμα, ο Ε είτε εξ αρχής είτε και μεταγενέστερα αναλάβει να εργασθεί και ως λογιστής της εταιρίας υπό μορφή άλλης εισφοράς, και λάβει για το λόγο αυτό άλλα 150 μερίδια, η αυτοτελής αυτή εργασία θα έχει τη δική της τύχη και δεν θα αναμειχθεί με τους υπολογισμούς της πρώτης. Αυτό σημαίνει περαιτέρω ότι είναι δυνατό να συμφωνηθούν ήδη με το καταστατικό «τεμαχισμένες» εισφορές, (όπως στο παραπάνω παράδειγμα του οδηγού) μια αυτοτελής εισφορά για καθένα από τα 10 έτη παροχής της εργασίας και να ορίζεται ο αριθμός των μεριδίων που αντιστοιχεί σε κάθε μία από τις 10 εισφορές. Κάτι τέτοιο επιλύει ορισμένα προβλήματα που δημιουργούνται κατά την ενδεχόμενη εξαγορά υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακές εισφορές³¹.

³⁰ Αντωνόπουλος, Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 147

³¹ Περράκης, Ε., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Η νέα εταιρική μορφή*. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ 63-64

2.5. Οι Εγγυητικές εισφορές στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία

Σύμφωνα με το άρθρο 79 Ν 4072/2012:

«1. «Εγγυητικές εισφορές» είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας μέχρι το ποσό του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ποσού της ευθύνης κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η ευθύνη του εταίρου καλύπτει οποιοδήποτε χρέος της εταιρείας κατά την παράγραφο 1 με τόκους και άλλες επιβαρύνσεις. Η ευθύνη αυτή υφίσταται άμεσα και πρωτογενώς έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου. Ο εταίρος μπορεί να προβάλει κατά του δανειστή ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρεία. Περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται με τον τρόπο αυτόν υπέχουν ευθύνη εις ολόκληρο.

4. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου με εγγυητική εισφορά κάθε δανειστής της εταιρείας μπορεί να αναγγελθεί στην πτώχευση αυτή. Το ποσό που διανέμεται αθροιστικά στους δανειστές της εταιρείας δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της ευθύνης που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, μειωμένο αναλογικά στο μέτρο που ικανοποιούνται και οι απαιτήσεις των ενέγγυων πτωχευτικών πιστωτών. Έως το όριο αυτό οι δανειστές της εταιρείας κατατάσσονται τηρουμένου μεταξύ τους του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα.

5. Ο εταίρος που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά και κατέβαλε εταιρικό χρέος δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρίας.

6. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων, ο εταίρος που δεν έχει καταβάλει πλήρως το ποσό της ευθύνης του από εγγυητική εισφορά, εξακολουθεί να είναι υπόχρεος έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας που γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των γεγονότων αυτών, για διάστημα τριών (3) ετών μετά την καταχώριση αυτή.

7. Μετά από κάθε μεταβολή στις εγγυητικές εισφορές της εταιρίας, ο διαχειριστής υποβάλλει για καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. επικαιροποιημένη κατάσταση με τη μεταβολή που έχει επέλθει και τις εγγυητικές εισφορές των κατ' ιδίαν εταίρων που υφίστανται με το ποσό της ευθύνης που δεν έχει καταβληθεί για κάθε εισφορά. Την κατάσταση αυτή αναρτά και στην ιστοσελίδα της εταιρίας.»

Οι εγγυητικές εισφορές αφορούν στην ανάληψη ευθύνης από τους εταίρους έναντι τρίτων για τα χρέη της εταιρίας, αποκλειστικά και μόνον, δηλαδή, για χρηματικές υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους. Στον παρόντα νόμο δεν ρυθμίζεται και δεν προβλέπεται σύστημα ευθύνης για οφειλές μη χρηματικές, που χωρίς αυτό δεν είναι δυνατό να λειτουργήσει το ανώτατο όριό της. Το όριο της ευθύνης καθορίζεται στο αρχικό ή στο τροποποιημένο καταστατικό με ομόφωνη απόφαση των εταίρων και η ευθύνη θα είναι πάντοτε περιορισμένη μέχρι ενός ποσού³².

Στην ΙΚΕ η ανάληψη ευθύνης για τα χρέη της εταιρίας και μάλιστα για κεφάλαιο, τόκους και επιβαρύνσεις βάσει του άρθρου 79 παράγραφος 3 αποτελεί το αντικείμενο εγγυητικής εισφοράς. Παρά την ονομασία της παρούσας εισφοράς, ο εταίρος δεν είναι εγγυητής, καθώς, εκτός των άλλων η εγγύηση είναι σύμβαση με συγκεκριμένο δανειστή, και μάλιστα παρεπόμενη, ενώ η εγγυητική εισφορά είναι μονομερής ευθύνη για έναν εταίρο έναντι όλων των δανειστών της εταιρίας για τα χρέη που έχει πραγματοποιήσει, ο εταίρος δεν ευθύνεται «άμεσα και πρωτογενώς», και εις ολοκλήρων, όπως έναν ομόρρυθμο εταίρο, ώστε να δημιουργείται ενεργητική εις ολόκληρο ευθύνη εταίρου και εταιρίας.

Σύμφωνα με το παρόν άρθρο ο εταίρος ο οποίος ανέλαβε εγγυητική εισφορά, οφείλει να είναι έτοιμος κατά πάντα χρόνο και σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, προς τούτο είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει κάθε σχετική προσπάθεια.

Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι επιτρεπτό στον εταίρο να εκποιεί περιουσιακά του στοιχεία ή να προβαίνει σε άλλες πράξεις οι οποίες μπορεί να διακινδυνεύσουν την φερεγγυότητά του. Κάθε τέτοια πράξη θεωρείται παράβαση αυτής της υποχρέωσης και παρέχεται στην εταιρία αξίωση παράλειψης, όμως σύμφωνα με το άρθρο 93 Ν 4072/2012, δεν αποτελεί και λόγο αποκλεισμού του³³.

Η ευθύνη του εταίρου έναντι τρίτων είναι ευθεία, και οι τρίτοι μπορούν χωρίς να τηρήσουν κάποια προηγούμενη διαδικασία να τον εναγάγουν. Ιδίως, δεν είναι αναγκαίο να έχουν εναγάγει προηγουμένως την εταιρία ή να έχουν προσπαθήσει αναγκαστική εκτέλεση εναντίον αυτής, που απέβη άκαρπη. Ο εταίρος με εγγυητική εισφορά μπορεί να προβάλει κατά τον δανειστή ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του, στο μέτρο που θα μπορούσε και η εταιρία να τις προβάλει.

Στην περίπτωση πτώχευσης, οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να αναγγεληθούν με τα ποσά των απαιτήσεών τους, που συνολικά δεν υπερβαίνουν το ποσό ευθύνης του

³² Αντωνόπουλος. Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 151

³³ Περράκης. Ε., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Η νέα εταιρική μορφή*. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ 65

εταίρου. Το ποσό αυτό όμως παραπέρα θα μειωθεί αναλογικά, «στο μέτρο που ικανοποιούνται και οι απαιτήσεις των ενέγγυων πτωχευτικών πιστωτών» σύμφωνα με το άρθρο 79 παράγραφος 4. Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη εταίρου με εγγυητική εισφορά και τρίτων δανειστών δεν είναι εταιρική, και, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, «η εταιρία δεν παρεμβαίνει».

Στο αρχικό ή κατά τροποποίηση καταστατικό, καθορίζεται η αποτίμηση της εγγυητικής εισφοράς και είναι ελεύθερη. Οι ιδρυτές της ΙΚΕ ή στη συνέχεια οι εταίροι καθορίζουν την αξία της εισφοράς ελεύθερα. Το μοναδικό όριο είναι ότι δεν μπορεί η αξία να υπερβαίνει το 75% του ποσού της ευθύνης που αναλαμβάνεται. Έτσι, αν για παράδειγμα, ο εταίρος παράσχει εγγυητική εισφορά ύψους 80.000 € (ευρώ), η αξία της δεν μπορεί να αποτιμηθεί σε ποσό ανώτερο των 60.000 € (ευρώ), μπορεί όμως να αποτιμηθεί προς τα κάτω. Η αποτίμηση δεν μπορεί να μεταβληθεί, είναι οριστική, ακόμα και αν στη συνέχεια βελτιωθεί ή χειροτερέψει η φερεγγυότητα των εταίρων. Ταυτόχρονα, δεν είναι ανέφικτο να αναθεωρηθεί η αποτίμηση, με αυξομείωση των μεριδίων εγγυητικής εισφοράς, αυτό όμως μπορεί να αποφασιστεί μόνο ομόφωνα.

Στο στάδιο της εκκαθάρισης, οι εταίροι που ανέλαβαν εξωκεφαλαιακές εισφορές εξακολουθούν να ευθύνονται για χρέη της εταιρίας, μια τριετία μόνο έπειτα από την λύση της³⁴.

Τέλος, βάσει του αποσπάσματος της αιτιολογικής έκθεσης για το άρθρο 79 Ν 4072/2012: «Η παράγραφος 7, αναγνωρίζοντας τη σημασία που αναμένεται να έχει η ύπαρξη και η ταυτότητα των εταίρων με εγγυητικές εισφορές για τη συναλλακτική ζωή της εταιρίας, υποχρεώνει το διαχειριστή να μεριμνά ώστε το Γ.Ε.ΜΗ και η ιστοσελίδα της εταιρίας να εμφανίζουν κατά πάντα χρόνο το ύψος και τη σύνθεση των εγγυητικών εισφορών. Θα πρέπει δηλαδή να φροντίζει να επικαιροποιεί το σχετικό πίνακα μετά από κάθε μεταβολή (π.χ., ανάληψη εγγυητικής εισφοράς, εξαγορά της σύμφωνα με το άρθρο 82, καταβολή εταιρικού χρέους από εταίρο με εγγυητική εισφορά κ.λ.π.). Σημειώνεται ότι ως «μεταβολή» κατά την παράγραφο 7 νοείται και η καταβολή χρέους της εταιρίας εκ μέρους του εταίρου με εγγυητική εισφορά».

Για την κατανόηση των εγγυητικών εισφορών στην πράξη παρατίθεται το πιο κάτω παράδειγμα:

Αν ένας εταίρος Ε αναλαμβάνει ευθύνη για τα χρέη της εταιρίας μέχρι 20.000 € και συμφωνηθεί να λάβει για το λόγο αυτό 150 μερίδια, αυτό δεν σημαίνει ότι η ευθύνη του τεμαχίζεται ανάλογα με τον αριθμό των μεριδίων αυτών και ότι, εξοφλώντας βαθμιαία τους δανειστές (π.χ. καταβάλλει 10.000 €), «εξοφλεί» προοδευτικά ορισμένα μερίδια. Τα μερίδια αποτελούν υποδιαιρέσεις της συνολικής αξίας, στην οποία η εισφορά αποτιμήθηκε, και οι καταβολές προς τους πιστωτές

³⁴Περάκης. Ε., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Η νέα εταιρική μορφή*. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 64-67

«πιστώνονται» σε όλα τα μερίδια μαζί αδιαίρετως. Σε αυτή την περίπτωση βέβαια είναι δυνατόν να υπάρξουν περισσότερες εγγυητικές εισφορές του ίδιου εταίρου, για τις οποίες λαμβάνει μερίδια. Π.χ. αν στο παραπάνω παράδειγμα, ο Ε αναλάβει μεταγενέστερα με νεότερη εγγυητική εισφορά πρόσθετη ευθύνη 40.000 € και λάβει για το λόγο αυτό άλλα 300 μερίδια, η πρόσθετη αυτή ευθύνη θα έχει τη δική της τύχη και δε θα αναμειχθεί με τους υπολογισμούς της πρώτης. Αλλά και εξαρχής είναι δυνατός ο διαχωρισμός των εισφορών, ώστε π.χ. (όπως στο παραπάνω παράδειγμα της αρχικής εισφοράς 20.000 ευρώ) να συμφωνηθούν δύο εισφορές των 10.000 €, και να ορισθεί ο αριθμός μεριδίων που αντιστοιχούν σε καθεμία. Κάτι τέτοιο επιλύει ορισμένα προβλήματα που δημιουργούνται κατά την ενδεχόμενη εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές³⁵.

2.6. Λογιστική παρακολούθηση των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών

Σύμφωνα με το άρθρο 80 Ν 4072/2012:

«Ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης και παρουσίασης των εξωκεφαλαιακών εισφορών και εγγυητικών εισφορών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά το καταστατικό αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.»

Ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης θα καθορισθεί με σχετική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ενώ για τις κεφαλαιακές εισφορές ακολουθείται το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

Ωστόσο, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στο Φ.Ε.Κ. σχετική απόφαση, όμως όπως προκύπτει από το προαναφερθέν άρθρο η αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.

Παρακάτω, παρατίθεται απόσπασμα από δημοσιευμένο άρθρο του κ. Θεοδώρου Γ. Γρηγοράκου, σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκροτήσεως του εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρικής μορφής.

³⁵ Περάκης. Ε., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (IKE), Η νέα εταιρική μορφή*. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ.70

2.6.1. Λογιστική παρακολούθηση εξωκεφαλαιακών εισφορών

Σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 1 και 2 «οι εξωκεφαλαιακές εισφορές» συνίστανται σε παροχές, που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και να εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο». Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές αναλαμβάνονται κατά τη σύσταση της εταιρείας ή μεταγενέστερα και η αξία τους καθορίζεται στο καταστατικό.

A) Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία της εταιρείας, με την καθοριζόμενη στο καταστατικό αξία, ως εξής:

Χρεώνεται ο λογαριασμός 18.20 «Οφειλόμενες Παροχές από εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ», ο οποίος αναλύεται σε υπολογαριασμούς κατά εταίρο και κατά είδος παροχής και πιστώνεται ο λογ/μός 40.20 «Οφειλόμενες εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ», ο οποίος αναλύεται σε τριτοβάθμιους λογ/σμούς κατά εταίρο.

B) Για κάθε πραγματοποιούμενη καταβολή τμήματος ή συνόλου της εξωκεφαλαιακής εισφοράς γίνονται λογιστικές εγγραφές της εξής μορφής:

Χρεώνονται οι αρμόδιοι λογ/σμοί ενεργητικού (χρηματικών διαθεσίμων ή απαιτήσεων κ.λπ.) ή εξόδων (στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών διαχείρισης προς την εταιρεία οπότε ο διαχειριστής δεν δικαιούται με πίστωση του λογ/μού 18.20 «Οφειλόμενες παροχές από εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ» (και λοιπών υπολ/σμών του).

Ταυτόχρονα διενεργείται και η παρακάτω εγγραφή:

Χρεώνεται ο λογ/σμός 40 Κεφάλαιο

40.20 Οφειλόμενες εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ

(τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Πιστώνεται ο λογ/μός 40 Κεφάλαιο

40.25 Καταβλημένες εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ

(τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

[Ταυτόχρονη και ισόποση μεταφορά από το λογ/σμό 40.20 στο λογ/σμό 40.25]

Γ) Για τυχόν ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε μη παρασχεθείσα εισφορά κατά το άρθρο 78 παρ. 3, καθώς και στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου ή σε περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης τους κατά το άρθρο 78 παρ. 4, με την αξία των ακυρούμενων ή εκποιούμενων αναγκαστικώς εταιρικών μεριδίων γίνεται λογιστική εγγραφή ως εξής:

Χρεώνεται ο λογ/μός 40 Κεφάλαιο

40.20 Οφειλόμενες εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ

(τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Πιστώνεται ο λογ/μός 18 Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

18.20 Οφειλόμενες παροχές από εξωκεφαλαιακές εισφορές εταίρων ΙΚΕ

(υπολ/σμοί κατά εταίρο και κατά είδος παροχής)

2.6.2. Λογιστική παρακολούθηση εγγυητικών εισφορών

Σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 1, ο εταίρος αναλαμβάνει την υποχρέωση της καταβολής των χρεών της εταιρείας «μέχρι ορισμένου ποσού οριζόμενου στο καταστατικό». Σύμφωνα με την παράγραφο 2 η αξία των εισφορών αυτών του εταίρου καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του ποσού των χρεών που ανέλαβε την ευθύνη της καταβολής τους. Κατά τις διατάξεις αυτές, ο εταίρος που εισφέρει εγγυητική εισφορά λαμβάνει εταιρικά μερίδια για το 75% της εισφοράς του, ενώ για το υπόλοιπο 25% δε του χορηγούνται μερίδια. Επομένως η λογιστικοποίηση των εγγυητικών εισφορών πρέπει να πραγματοποιείται ως εξής:

Α) Χρεώνεται ο λογ/μός 18 Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

18.25 Οφειλόμενες εισφορές από εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ

(τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Πιστώνεται ο λογ/μός 40 Κεφάλαιο

40.30 Οφειλόμενες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ με εταιρικά μερίδια

(τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

40.31 Οφειλόμενες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ χωρίς εταιρικά μερίδια (τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Β) Για τις καταβολές εταιρικών χρεών, από εταίρους που έχουν παράσχει εγγυητική εισφορά, διενεργούνται λογιστικές εγγραφές της εξής μορφής:

Χρεώνονται οι εταιρικοί δανειστές που έλαβαν τα σχετικά ποσά με πίστωση του λογ/σμού 18.25 «Οφειλόμενες εισφορές από εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ» (και τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Ταυτόχρονα, για το ίδιο ποσό θα γίνει και η εξής εγγραφή τριτοβάθμιοι κατά εταίρο

Χρεώνεται ο λογ/μός 40 Κεφάλαιο

40.30 Οφειλόμενες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ με εταιρικά μερίδια (τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

40.31 Οφειλόμενες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ χωρίς εταιρικά μερίδια (τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

Πιστώνεται ο λογ/μός 40 Κεφάλαιο

40.35 Καταβλημένες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ με εταιρικά μερίδια (τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

40.36 Καταβλημένες εγγυητικές εισφορές εταίρων ΙΚΕ χωρίς εταιρικά μερίδια (τριτοβάθμιοι κατά εταίρο)

[Ταυτόχρονη και ισόποση μεταφορά από τους λογ/σμούς 40.30 και 40.31 στους λογ/σμούς 40.35 και 40.36]³⁶.

Όπως είναι γνωστό, στόχος του λογιστικού δικαίου των εταιριών είναι να εμφανίζεται η πραγματική περιουσιακή κατάσταση της εταιρίας και έτσι να υπηρετούνται και τα συμφέροντα των εταίρων αλλά και των εταιρικών πιστωτών. Στην ΙΚΕ οι κεφαλαιακές εισφορές εμφανίζονται στα ίδια κεφάλαια ως κονδύλι του παθητικού σκέλους του ισολογισμού. Όμως απαραίτητο είναι να έχουν την ίδια λογιστική μεταχείριση οι εξωκεφαλαιακές και οι εγγυητικές εισφορές. Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές, αποτελούν αντικείμενο εισφοράς, σε αντίθεση με την ΑΕ, αποτιμώνται λοιπόν στο καταστατικό και αντιπροσωπεύουν εταιρικά μερίδια. Οι εγγυητικές εισφορές συνιστούν ανάληψη υποχρέωσης εξόφλησης μελλοντικών εταιρικών υποχρεώσεων από τους εταίρους.

Επομένως, και στα δύο είδη εισφορών περιουσιακά στοιχεία αποκτώνται από την εταιρία, πράγμα που σημαίνει ότι οι εισφορές αυτές εγγράφονται σε λογαριασμούς ενεργητικού και παθητικού. Συνεπώς, όπως προβλέπεται από το άρθρο 80 Ν 4072 οι εισφορές αυτές εμφανίζονται στα ίδια κεφάλαια της εταιρίας σε ειδικά κονδύλια με το μετοχικό κεφάλαιο. Έτσι η προστασία των εταιρικών πιστωτών ενισχύεται, εφόσον η διανομή κερδών της εταιρίας περιορίζεται. Έπειτα η εταιρία, με την εγγραφή των σε λογαριασμούς του ενεργητικού βοηθάτε ώστε η λειτουργία της να μην ξεκινήσει με ζημιές.³⁷

³⁶ Γρηγοράκος. Γ., Λογιστικοί χειρισμοί της συγκροτήσεως και των μεταβολών του εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρικής μορφής «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ)» [http://www.logistis.gr/default.asp?pid=4&la=1&art_id=341&tb3=1\(7/3/2013\)](http://www.logistis.gr/default.asp?pid=4&la=1&art_id=341&tb3=1(7/3/2013))

³⁷ Αντωνόπουλος. Β., (2012). *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012*. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 160

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΙΚΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Όσον αφορά την ΙΚΕ, το κίνητρο για την καθιέρωσή της ήταν η ανάγκη να εξυπηρετηθεί η μικρομεσαία επιχειρηματική δραστηριότητα με έναν εταιρικό τύπο, πιο απλό και ευέλικτο, σε σχέση με τους υπάρχοντες ως τώρα τύπους εταιριών, που ανταποκρίνεται καλύτερα στις πρακτικές ανάγκες της μικρομεσαίας επιχείρησης. Κρίθηκε λοιπόν ότι στην Ελλάδα με τους υπάρχοντες εταιρικούς νόμους το τελευταίο δεν εξυπηρετείται.

Ειδικά, στις προσωπικές εταιρίες όπως είναι οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες υπάρχει για τον επιχειρηματία ομόρρυθμο εταίρο η απεριόριστη και εις ολόκληρο ευθύνη για τα χρέη της εταιρίας. Στην ΙΚΕ η ανάληψη ευθύνης για τα χρέη της εταιρίας και μάλιστα για κεφάλαιο, τόκους και επιβαρύνσεις βάσει του άρθρου 79 παράγραφος 3 αποτελεί το αντικείμενο εγγυητικής εισφοράς. Παρά την ονομασία της παρούσας εισφοράς, ο εταίρος δεν είναι εγγυητής, καθώς, εκτός των άλλων η εγγύηση είναι σύμβαση με συγκεκριμένο δανειστή, και μάλιστα παρεπόμενη, ενώ η εγγυητική εισφορά είναι μονομερής ευθύνη για έναν εταίρο έναντι όλων των δανειστών της εταιρίας για τα χρέη που έχει πραγματοποιήσει, ο εταίρος δεν ευθύνεται «άμεσα και πρωτογενώς», και εις ολοκλήρων, όπως έναν ομόρρυθμο εταίρο, ώστε να δημιουργείται ενεργητική εις ολόκληρο ευθύνη εταίρου και εταιρίας.

Επιπρόσθετα, οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, όπου αποτελούν το ενδιάμεσο, μεταξύ των δύο ανωτέρω τύπων, διέπονταν από μία γερασμένη νομοθεσία (Ν3190/55). Δεν ήταν επομένως δυνατόν να αντικαταστήσουν την ΙΚΕ, κυρίως λόγω της απαιτούμενης διπλής πλειοψηφίας στη λήψη αποφάσεων και της γραφειοκρατικής συχνής συμβολαιογραφικής παρέμβασης στις βασικές αποφάσεις των οργάνων της Ε.Π.Ε.³⁸

Έπειτα από τη δημιουργία της νέας εταιρικής μορφής έγιναν αλλαγές όχι μόνο στον ίδιο τον νόμο 4072/2012 περί ΙΚΕ, αλλά και στη νομοθεσία της ΕΠΕ. Πρόσφατα, στις 31 Μαΐου του 2013 επήλθε κάποια αλλαγή ως προς τις εισφορές της ΕΠΕ με τον Ν4156/2013. Από τότε και στο εξής το κεφάλαιο της ΕΠΕ καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό. Κάθε διάταξη περί ελαχίστου καταβεβλημένου κεφαλαίου της εταιρίας καταργείται.³⁹ Μπορεί επομένως να είναι ακόμα και μηδενικό όπως στην ΙΚΕ.

³⁸ Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο <http://www.kerdos.gr/oldarticles.aspx?artid=1926574> (25/02/2014)

³⁹ Ν4156/2013 άρθρο 3, παρ.10

Επιπρόσθετα, οι εξωκεφαλαιακές εισφορές σε αντίθεση με την ισχύουσα νομοθεσία της ΑΕ, αποτελούν αντικείμενο εισφοράς, αποτιμώνται στο καταστατικό καθώς αντιπροσωπεύουν εταιρικά μερίδια. Επίσης οι εγγυητικές εισφορές συνιστούν ανάληψη υποχρέωσης από τους εταίρους εξόφλησης εταιρικών μεριδίων στο μέλλον. Άρα, η επιχείρηση αποκτά περιουσιακά στοιχεία από τις εν λόγω εισφορές, πράγμα που σημαίνει ότι εγγράφονται σε λογαριασμούς του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρίας⁴⁰.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.2, η ΙΚΕ είναι κεφαλαιουχική, εντάσσεται δηλαδή στις εταιρίες που αφενός διαθέτουν κεφάλαιο και για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρία με την περιουσία της, με την επιφύλαξη του άρθρου 79 του νέου νόμου που αναφέρεται στους εταίρους με εγγυητικές εισφορές. Είναι επιπλέον εκ του νόμου εμπορική και έχει νομική προσωπικότητα. Το χαμηλό ή και μηδενικό ύψος κεφαλαίου αποτελεί καινοτομία της νέας εταιρικής μορφής σε σχέση με τους γνωστούς, στην Ελλάδα, τύπους κεφαλαιουχικών εταιριών και ακολουθεί το πρότυπο άλλων ευρωπαϊκών κρατών που έχουν ήδη θεσμοθετήσει τη δημιουργία εταιριών με αντίστοιχο ύψος κεφαλαίου.

Άρρηκτα συνδεδεμένη με το προαναφερθέν χαμηλό ή και μηδενικό κεφάλαιο είναι η έτερη βασική καινοτομία που εισάγεται με το σχέδιο νόμου και συνίσταται στην αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο. Ενώ δηλαδή στις κλασικές περιπτώσεις της Α.Ε. και της ΕΠΕ οι μετοχές και τα εταιρικά μερίδια αποτελούν τμήμα του κεφαλαίου και προσδιορίζουν το μέγεθος της συμμετοχής καθενός, ανάλογα με τον αριθμό μεριδίων που κατέχει, τα πράγματα έχουν άλλως. Τα εταιρικά μερίδια ανάγονται όχι αποκλειστικά στο κεφάλαιο, ως μοναδικό παρονομαστή, αλλά σε ένα ευρύτερο παρονομαστή, που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών. Εδώ υπάρχει από τη μια πλευρά το σύνολο των εισφορών (ορισμένες από τις οποίες απαρτίζουν πράγματι κεφάλαιο, άλλες όμως όχι), και από την άλλη τα μερίδια, που αντιστοιχούν στις εισφορές αυτές. Κάθε εταίρος έχει μερίδια διότι πραγματοποίησε μια εισφορά, είτε η τελευταία απαρτίζει κεφάλαιο είτε όχι. Όλα τα μερίδια είναι ίσα και παρέχουν τα ίδια δικαιώματα. Οι εισφορές μπορούν να είναι κεφαλαιακές, να αντιστοιχούν δηλαδή στο γνωστό μας κεφάλαιο, αλλά επίσης μη κεφαλαιακές ή εγγυητικές, να αντιστοιχούν δηλαδή σε στοιχεία μη υποκείμενα σε αποτίμηση, τα οποία απαντώνται συνήθως σε προσωπικές εταιρίες⁴¹.

⁴⁰ Αντωνόπουλος, Β., (2012). Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 160-161

⁴¹ Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο <http://www.kerdos.gr/oldarticles.aspx?artid=1926574> (25/02/2014)

Εκτενής παρουσίαση των διαφορετικών ειδών εισφορών γίνεται στα άρθρα 77-79 του σχεδίου νόμου. Αυτό είναι ίσως το βασικότερο χαρακτηριστικό της προτεινόμενης νέας εταιρικής μορφής. Γίνονται δεκτές και άλλες εισφορές (πλην των κεφαλαιακών) και μάλιστα εισφορές που είτε από τη φύση τους δεν μπορούν να παρασταθούν στο ισολογισμό, όπως είναι η εργασία, είτε συνίστανται στην ανάληψη εγγυητικής ευθύνης για τα χρέη της εταιρίας. Κατά τούτο η εταιρία μπορεί να έχει στοιχεία προσωπικής εταιρίας.

Όμως, παρ' όλες τις βελτιώσεις που ενδεχομένως υπάρχουν στη νέα μορφή εταιρίας σε σχέση με τις άλλες μορφές φρονιμότερο, θα ήταν να κρίνουμε στο μέλλον εμπειρικά την αποδοτικότητά της. Τούτο, γιατί ο νέος εταιρικός τύπος της ΙΚΕ, διέπεται από ένα πληθωρικό πλέγμα κανόνων με νεωτεριστικές διατάξεις, όπως π.χ., οι «εξωκεφαλαιακές» και «εγγυητικές» εισφορές αλλά υπάρχουν ακόμα και ελλείψεις στην νομοθεσία αυτή όπως είναι η λογιστική παρακολούθηση των παραπάνω εισφορών. Παρόλα αυτά, η νομοθεσία δείχνει να βελτιώνεται σταδιακά και να απαλείφονται τυχόν παραλείψεις έτσι ώστε να είναι περισσότερο εφαρμοστέα στην πράξη χωρίς περαιτέρω γραφειοκρατικές διαδικασίες και γενικότερα προσκόμματα, ώστε να επιτευχθεί η βελτίωση του ελληνικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος σε περίοδο κρίσης καθώς και της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας σε σχέση με άλλες χώρες στον επιχειρηματικό τομέα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αντωνόπουλος. Β., (2012). Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (IKE), Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4072/2012. Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα–Θεσσαλονίκη, Β' έκδοση, σελ. 1-4, 125-148
- Γρηγοράκος. Γ., Λογιστικοί χειρισμοί της συγκροτήσεως και των μεταβολών του εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρικής μορφής «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία(IKE)»[http://www.logistis.gr/default.asp?pid=4&la=1&art_id=341&tb3=1\(7/3/2013\)](http://www.logistis.gr/default.asp?pid=4&la=1&art_id=341&tb3=1(7/3/2013))
- Νούσια. Κ., (2010). Η Ευρωπαϊκή Ιδιωτική Εταιρία. (Societas Privata Europaea), ΔΕΕ 5/2010. σελ. 528
- Περάκης. Ε., (2013). Σκέψεις για το μηδενικό κεφάλαιο της IKE. Περιοδικό Δίκαιο Επιχειρήσεων Εταιριών. Τεύχος 206. Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.746
- Περάκης. Ε., (2012). Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (IKE), Η νέα εταιρική μορφή. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ 63-64, 66-70
- Ν 4072/2012 ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012 «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος- Νέα εταιρική μορφή-Σήματα-Μεσίτες ακινήτων-Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις»
- Έγγραφο Εργασίας των υπηρεσιών της επιτροπής που συνοδεύει την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί του καταστατικού της ευρωπαϊκής ιδιωτικής εταιρίας (SPE) Συνοπτική παρουσίαση της εκτίμησης επιπτώσεων. (2008) Επιτροπή Ευρωπαϊκών, Βρυξέλλες. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο [http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EL&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%2011252%202008%20ADD%203&r=http%3A%2F%2Fregister.consilium.europa.eu%2Fpd%2Fel%2F08%2Fst11%2Fst11252ad03.el08.pdf\(10/02/2014\)](http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EL&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%2011252%202008%20ADD%203&r=http%3A%2F%2Fregister.consilium.europa.eu%2Fpd%2Fel%2F08%2Fst11%2Fst11252ad03.el08.pdf(10/02/2014))
- Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο <http://www.kerdos.gr/oldarticles.aspx?artid=1926574> (25/02/2014)